

Bruselj, 31. julij 2024
(OR. en)

12617/24

Medinstitucionalna zadeva:
2024/0195(NLE)

UD 150
BIH 11

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	30. julij 2024
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2024) 335 final
Zadeva:	Predlog SKLEP SVETA o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Stabilizacijsko- pridružitvenem svetu, ustanovljenem s Stabilizacijsko-pridružitvenim sporazumom med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani, o splošnih zahtevah glede elektronsko izdanih dokazil o poreklu v skladu s členom 17(4) Dodatka A k Protokolu 2 k navedenemu sporazumu

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2024) 335 final.

Priloga: COM(2024) 335 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 30.7.2024
COM(2024) 335 final

2024/0195 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Stabilizacijsko-pridružitvenem svetu, ustanovljenem s Stabilizacijsko-pridružitvenim sporazumom med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani, o splošnih zahtevah glede elektronsko izdanih dokazil o poreklu v skladu s členom 17(4) Dodatka A k Protokolu 2 k navedenemu sporazumu

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa v Stabilizacijsko-pridružitvenem svetu iz Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med EU ter Bosno in Hercegovino v zvezi s predvidenim sprejetjem sklepa o določitvi splošnih zahtev glede elektronsko izdanih dokazil o poreklu.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani

Cilj Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani¹ (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) je podpreti prizadevanja Bosne in Hercegovine za dokončen prehod v delujoče tržno gospodarstvo. Sporazum je začel veljati 1. junija 2015.

2.2. Stabilizacijsko-pridružitveni svet

Stabilizacijsko-pridružitveni svet, ustanovljen v skladu z določbami člena 115 Sporazuma, lahko daje priporočila in sprejema odločitve. Stabilizacijsko-pridružitveni svet oblikuje odločitve in priporočila v soglasju s pogodbenicama.

2.3. Predvideni akt Stabilizacijsko-pridružitvenega sveta

Stabilizacijsko-pridružitveni svet naj bi na svoji naslednji seji ali z izmenjavo pisem sprejel sklep o določitvi splošnih zahtev glede elektronsko izdanih dokazil o poreklu (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt).

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Na prvem tehničnem sestanku o prehodnih pravilih o poreklu, ki je potekal 5. februarja 2020 v Bruslju, se je večina pogodbenic Regionalne konvencije o panevro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu (v nadaljnjem besedilu: Konvencija)² dogovorila, da se revidirana pravila Konvencije³ (v nadaljnjem besedilu: prehodna pravila o poreklu) izvajajo vzporedno s pravili Konvencije na prehodni dvostranski podlagi do sprejetja revidiranih pravil Konvencije.

Od 1. septembra 2021 med pogodbenicami Konvencije velja mreža dvostranskih protokolov o pravilih o poreklu, na podlagi katerih se že uporabljajo prehodna pravila, vključno med EU ter Bosno in Hercegovino.

Cilj prehodnih pravil o poreklu je uvesti prožnejša pravila, da se olajša opredelitev statusa preferencialnega porekla za blago in omogoči uporaba elektronsko izdanih in/ali elektronsko predloženih dokazil o poreklu.

¹ UL L 164, 30.6.2015, str. 2.

² UL L 54, 26.2.2013, str. 4.

³ UL L 339, 30.12.2019, str. 1.

EU ter Bosna in Hercegovina sta se dogovorili, da bosta uporabljali določbe člena 17(4) Dodatka A k Protokolu 2 k Sporazumu v zvezi z elektronsko izdanimi dokazili o poreklu, zato je treba določiti okvir splošnih zahtev.

Na seji Skupnega odbora Konvencije z dne 7. decembra 2023 so pogodbenice Konvencije soglasno sprejele priporočilo Skupnega odbora o uporabi elektronskih potrdil v okviru sedanje konvencije. Priporočilo določa seznam pogojev, na podlagi katerih lahko pogodbenica uvoznica po njihovi izpolnitvi sprejme dokazilo o poreklu v obliki potrdila o gibanju blaga EUR.1.

Ti pogoji so enaki pogojem, ki v tem predlogu določajo splošne zahteve glede elektronsko izdanih dokazil o poreklu.

Za zagotovitev enotne uporabe določb o dokazilih o poreklu v obliki potrdil o gibanju blaga, izdanih elektronsko v Evropski uniji, namerava Komisija vzpostaviti elektronski sistem za vložitev zahtevkov za elektronsko izdana potrdila o gibanju blaga, izdajanje teh potrdil ter hrambo informacij in izmenjavo informacij med carinskimi organi držav članic in s pogodbenicami Konvencije. Elektronski sistem potrdil o poreklu (sistem EU e-PoC) bi bilo treba vzpostaviti v skladu z Uredbo (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta in njenimi izvedbenimi določbami.

Stališče EU v Stabilizacijsko-pridružitvenem svetu bi moral določiti Svet.

Predlagani okvir je tehnične narave in se nanaša na trenutno veljavna prehodna pravila o poreklu med pogodbenicama ter ne vpliva na vsebino protokola o pravilih o poreklu. Zato ocena učinka ni potrebna.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“⁴.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Stabilizacijsko-pridružitveni svet je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer s Stabilizacijsko-pridružitvenim sporazumom med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani.

Akt, ki naj bi ga Stabilizacijsko-pridružitveni svet sprejel, je akt s pravnim učinkom.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

⁴ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno trgovinsko politiko.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato prvi pododstavek člena 207(4) PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti prvi pododstavek člena 207(4) PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

5. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Splošne zahteve glede elektronsko izdanih dokazil o poreklu nimajo izmerljivega učinka na proračun EU, saj se njihovo področje uporabe nanaša predvsem na olajševanje trgovine in utrjevanje sodobnih praks carinskih organov. Zagotavljajo poenostavitev na področjih, ki ostajajo v pristojnosti organov, ne da bi to vplivalo na vsebino pravil, na podlagi katerih blago pridobi status preferencialnega porekla. Uporaba elektronsko izdanih dokazil o poreklu izboljšuje učinkovitost carinskih kontrol in zmanjšuje tveganje goljufij z uvedbo varnega okolja za izdajanje in preverjanje.

6. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker bo akt Stabilizacijsko-pridružitvenega sveta dopolnil Protokol 2 k Sporazumu med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani, je primerno, da se po sprejetju objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Stabilizacijsko-pridružitvenem svetu, ustanovljenem s Stabilizacijsko-pridružitvenim sporazumom med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani, o splošnih zahtevah glede elektronsko izdanih dokazil o poreklu v skladu s členom 17(4) Dodatka A k Protokolu 2 k navedenemu sporazumu

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 207(4) v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) je Unija sklenila s Sklepom Sveta in Komisije (EU, Euratom) 2015/998¹, veljati pa je začel 1. junija 2015.
- (2) V skladu s členom 117 Sporazuma lahko Stabilizacijsko-pridružitveni svet, ustanovljen v skladu z določbami člena 115 Sporazuma, sprejema odločitve.
- (3) Stabilizacijsko-pridružitveni svet naj bi na naslednji seji sprejel sklep o določitvi splošnih zahtev za elektronsko izdana dokazila o poreklu.
- (4) Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v Stabilizacijsko-pridružitvenem svetu, saj bo sklep Stabilizacijsko-pridružitvenega sveta za Unijo zavezujoč.
- (5) Na prvem tehničnem sestanku o prehodnih pravilih o poreklu, ki je potekal 5. februarja 2020 v Bruslju, se je večina pogodbenic Regionalne konvencije o panevro-mediterranskih preferencialnih pravilih o poreklu (v nadaljnjem besedilu: Konvencija)² dogovorila, da se revidirana pravila Konvencije³ (v nadaljnjem besedilu: prehodna pravila o poreklu) izvajajo vzporedno s pravili Konvencije na prehodni dvostranski podlagi do sprejetja revidiranih pravil Konvencije.

¹ Sklep Sveta in Komisije z dne 21. aprila 2015 o sklenitvi Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani (UL L 164, 30.6.2015, str. 548).

² UL L 54, 26.2.2013, str. 4.

³ UL L 339, 30.12.2019, str. 1.

- (6) Uporaba prehodnih pravil o poreklu zagotavlja prilagoditev trgovinskih tokov in carinskih praks, dokler 1. januarja 2025 ne začnejo veljati revidirana pravila Konvencije, na katerih temeljijo prehodna pravila o poreklu.
- (7) Od 1. septembra 2021 med več pogodbenicami Konvencije⁴ velja mreža dvostranskih protokolov o pravilih o poreklu, na podlagi katerih se prehodna pravila o poreklu uporabljajo⁵ do začetka veljavnosti spremembe Konvencije.
- (8) Glavna cilja prehodnih pravil o poreklu⁶ sta uvesti prožnejša pravila, da se olajša opredelitev statusa preferencialnega porekla za blago, in omogočiti uporabo elektronsko izdanih ali elektronsko predloženih dokazil o poreklu.
- (9) Unija ter Bosna in Hercegovina sta se dogovorili, da bosta uporabljali določbe člena 17(4) Dodatka A k Protokolu 2 k Sporazumu v zvezi z elektronsko izdanimi dokazili o poreklu. Zato bi bilo treba določiti okvir splošnih zahtev –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v Stabilizacijsko-pridružitvenem svetu, temelji na osnutku akta Stabilizacijsko-pridružitvenega sveta, ki je priložen temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*

⁴ EU, Islandija, Švica (vključno z Lihtenštajnom), Norveška, Ferski otoki, Izrael, Jordanija, Palestina (to poimenovanje ne pomeni priznanja države Palestine in ne posega v stališča posameznih držav članic glede tega vprašanja), Albanija, Bosna in Hercegovina, Kosovo (to poimenovanje ne posega v stališča o statusu ter je v skladu z RVSZN 1244/1999 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova), Severna Makedonija, Srbija, Črna gora, Gruzija, Republika Moldavija in Ukrajina.

⁵ UL C, C/2024/1637, 20.2.2024.

⁶ UL L 2024/245.